

UNA HISTÒRIA A LA INTEMPÈRIE, LES FÀBRIQUES DE GALLIFA

Exposició. Ajuntament de les Masies de Voltregà
Del 12 de febrer al 30 de maig de 2016

La intempèrie és la condició de les coses que no tenen “abric”, que estan a cel descobert, sense sostre ni recer. Les fàbriques de Gallifa són avui dia unes fàbriques a la intempèrie que sense “abric” persisteixen encara en la memòria col·lectiva del Voltreganès. Quan el 1997 aquestes fàbriques de les Masies de Voltregà tancaren les seves portes definitivament començà el compte enrere cap al seu deteriorament i desaparició. A l'abril del 2014 es van enderrocar les dues naus més emblemàtiques: la Nova i la Vella, i així quedava enrere una història d'agitació i treball de més de cent anys d'una de les fàbriques de major envergadura del Voltreganès.

Aquesta exposició pretén posar de relleu la incidència de les fàbriques tèxtils en les nostres societats contemporànies, retre un homenatge als seus antics treballadors i treballadores, i fer un tribut a la «persistència de la memòria». Els records i les velles imatges que, minúsculs i imperceptibles, sobreviuen a l'enrunament dels gran edificis són els que permeten que d'entre tota la runa floreixi allò que també és part del nostre patrimoni: la memòria.

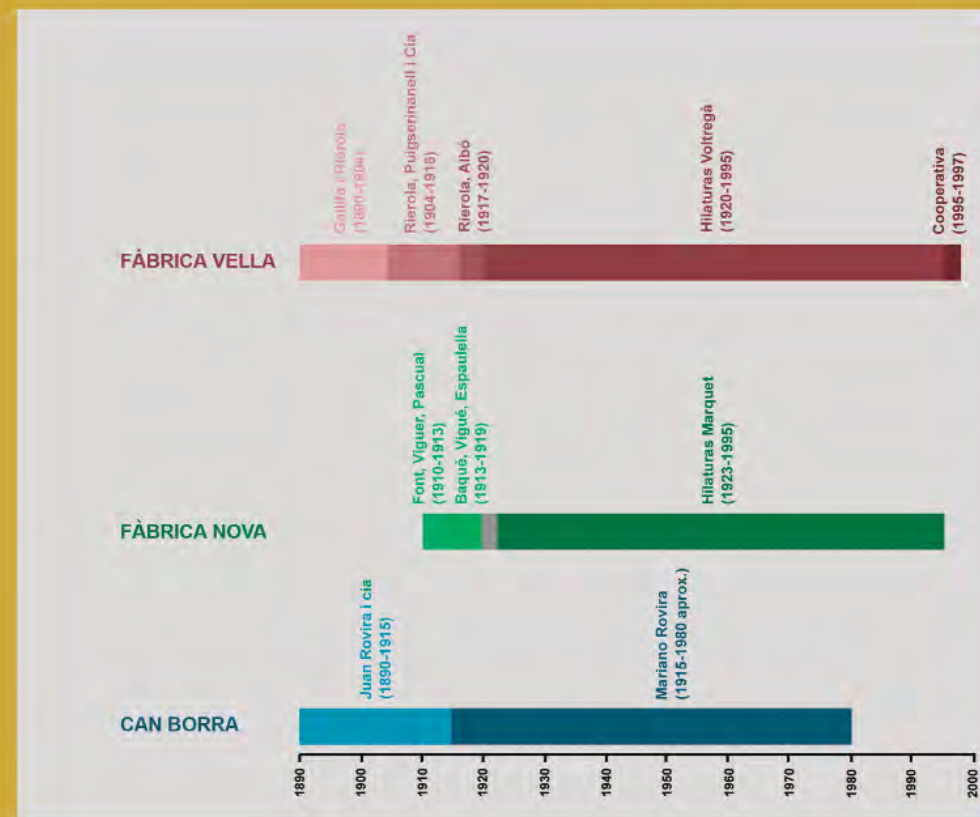
1890-1920

Les primeres petjades de les fàbriques de Gallifa com a filatures de cotó es remunten al 1890, quan es troben els primers indicis d'activitat a la "fàbrica Vella", sota la raó social «Gallifa-Rierola», resultat d'una associació entre Pau Gallifa Espadamala i Josep Rierola Albó. Pau Gallifa era l'hereu d'una de les cases més influents del Voltreganès: el mas Gallifa. Josep Rierola havia nascut a Gurb, i era un home plenament vinculat a la indústria tèxtil. Els socis de la companyia van anar canviant al llarg del segle XX, cosa que va comportar que la raó social adoptés diferents noms: Rierola, Puigserri-narell i Cia el 1904 i Rierola Albó el 1917.

L'any 1890 es va posar en funcionament el petit taller de Can Rovira -també conegut com Can Borra-, ubicat al mateix conjunt industrial de Gallifa i dedicat a la producció de teixits. La família Rovira, antics paraires del Comú de Voltregà, acumulava una llarga tradició tèxtil. La construcció del taller a Gallifa va suposar la seva incorporació en el treball tèxtil mecanitzat. Durant la dècada de 1980 els Rovira van traslladar el seu taller al centre de Sant Hipòlit.

La "fàbrica Nova" la va posar en funcionament el 1910 la companyia Font, Vigué i Pascual, formada per capital essencialment osenenc i amb un perfil dels seus socis molt variat: des de propietaris agrícoles a homes ja familiaritzats amb el comerç i la indústria tèxtil. Aquesta companyia també va anar canviant els seus propietaris i el 1913 va passar a anomenar-se Baqué, Vigué i Espauella.

Caixa de filatura. Procedència: Fàbriques de Gallifa (col·lecció Museu del Ter)

1920-1997

El 1920 les empreses que havien ocupat les fàbriques de Gallifa van tancar i van imposar la fi d'una etapa. Aquest any la companyia Hilaturas Voltregà, SA es va instal·lar a la "fàbrica Vella", i tres anys més tard Hilaturas Marquet, SA ho va fer a la "fàbrica Nova". Les dues companyies estaven formades per empresaris capitalistes barcelonins, i entre ells va destacar la família Marsal. Malgrat que Marquet i Voltregà van ser sempre empreses diferents, durant molts moments alguns dels socis van ser accionistes de les dues empreses. Això va fer que entre les dues fàbriques sempre existís un estret vincle.

La crisi del tèxtil català del darrer quart del segle XX va afectar també les fàbriques de Gallifa. Després de diversos períodes de dificultats, el 1990 les fàbriques van iniciar un procés de tancament que va durar cinc anys. Finalment, el juliol de 1995, Hilaturas Marquet i Hilaturas Voltregà van posar fi a la seva llarga vida a Gallifa.

Tanmateix, això no va significar l'aturada definitiva de l'activitat. Un reduït nombre de treballadors, amb les indemnitzacions rebudes, va organitzar l'anomenada Cooperativa per continuar amb la producció de fil a la "fàbrica Vella". La iniciativa no va reeixir i la vida de la Cooperativa va durar poc més d'un any. El 1997 les fàbriques de Gallifa van tancar definitivament les seves portes.

Caixa de filatura. Procedència: Hilaturas Llaudet (col·lecció Museu del Ter)

1- Magatzem de bales; 2- Inicialment magatzem de bales, a partir de 1970 aprox. acabats (p1) i encapçats i magatzem de fil (pb); 3- Preparació i filatura. Cardes i batan (pb), retorts i acabats (p1); 4- Nau principal Filatures Voltregà. En un extrem el menjador; 5- Nau annexa construïda 1964 aprox.; 6- Oficines, despatx director i laboratori (pb). Pis director (p1). Pis escrivent Marquet i pis encapçat Marquet (p2); 7- Marçà Marquet; 8- Garatge vehicle (pb) i pis encapçat Voltregà; 9- Porteria; 10- Transformadors; 11- La "torre". Hi vivia el director de Marquet; 12- Fins 1980 aprox. llogat a Rovira. Després magatzem de fil i per encapçar; 13- Filatures Marquet. Preparació, magatzem de bales, batan, cardes, taller i fusteria (pb). Filatura, acabats, menjador i pis director (p1); 14- Climatització Voltregà. Taller i fusteria (pb).

sanitat i perills

El desgast i la fatiga del treball repetitiu no era l'única conseqüència perjudicial per als treballadors. Si bé és cert que a mesura que avançava el segle XX es van anar incrementant les mesures de seguretat, els perills i accidents laborals continuaven essent freqüents. Enganxar-se la mà, sobretot a les cardes i als batans, no era estrany. Com tampoc ho era una «fujetejada» de les corretges dels embarrats. Era maquinària perillosa, que sovint causava accidents.

Una altra problemàtica típica a les filatures era provocada per la borra. Segurament l'element aparentment més innocent, però el que provocava més efectes nocius de llarga durada. L'arranjament dels espais de treball no era suficient i haver de respirar cada dia aquell aire carregat provocava malalties pulmonars a molts dels treballadors.

Un altre dels grans perills de les filatures eren els incendis. Precisament la gran quantitat de borra, combinada amb alguna espurna produïda per les màquines, feia que molt sovint hi hagués incendis. Un dels més recordats es va produir el 4 de febrer de 1939, quan amb l'entrada de l'exèrcit franquista a Sant Hipòlit es varen fer explotar uns bidons de gasolina que hi havia sobre les naus de Gallifa.

L'aigua era un altre dels perills habituals d'aquestes fàbriques situades a la vora del riu. Sovint, les crescudes del riu provocaven haver de paraitzar la producció perquè part de la fàbrica quedava inundada. L'última gran riuada es va produir la nit del 17 d'octubre de 1940. Malgrat l'assiduitat de les inundacions, a Gallifa no hi va haver mai aquest problema, ja que és una de les fàbriques que es troba més enlairada respecte al riu.

Caixa de filatura. Procedència: Hilaturas Llaudet (col·lecció Museu del Ter)

Radiografies

Entre les runes de Gallifa es va trobar un arxivador que contenia radiografies de tòrax. Dècada de 1960.

Donació: Anònim

Procedència: Fàbriques de Gallifa (col·lecció Museu del Ter)

Extintors

Extintors de mà de la marca MINI-MAX. Aquest model era molt habitual a les fàbriques tèxtils. Aquests procedeixen de Gallifa i són de mitjans del segle XX.

Procedència: Fàbriques de Gallifa (col·lecció Museu del Ter)

producció

Després de passar per les diferents seccions de la filatura, el producte final de les fàbriques de Gallifa era un fil bast d'una qualitat mitjana. Si bé és cert que inicialment la matèria primera estrella era el cotó, amb els anys es van anar introduint materials nous com el polièster, la viscosa, fils de colors i, sens dubte, les famoses gates (fil flamejat). Tot plegat es tractava d'una producció destinada especialment al mercat nacional, tot i que una petita part també era exportada, sobretot a Portugal.

En el cas de les fàbriques de Gallifa el procés de preparació, que consistia a netejar i pentinar el cotó i que es feia als batans i les cardes, se situava a la planta baixa de les naus. El procés continuava amb les metxeres, també situades a la planta baixa, on la matèria es convertia en una metxa, i seguia cap a la primera planta, on es localitzaven els aspis, les contínues i els cabdellers (ovilleros), els quals s'ocupaven d'estirar, aprimar i tòrcer el fil.

Més enllà d'aquestes tasques directament relacionades amb el procés de filatura, la fàbrica requeria altres feines i oficis com el de manyà, la direcció, la vigilància, les tasques de laboratori (que a Gallifa es va incorporar de forma més tardana) i l'administració. En aquest sentit, els despatxos de les fàbriques de Gallifa tan sols es dedicaven al control de la producció i la productivitat i de la gestió de la mà d'obra. Era als despatxos de Barcelona on s'efectuaven totes les activitats de comercialització.

jornada laboral

La irrupció de la indústria tèxtil va generar profundes transformacions, començant per una nova organització del treball que implicava la concentració d'un gran nombre de treballadors en un mateix espai, així com una estricta exigència respecte a la jornada laboral.

Els horaris eren molt més rígids, i calia arribar sempre a l'hora. El «corn» va passar a ser un so molt familiar per a la societat voltreganesa i, tot i que a les fàbriques de Gallifa inicialment era una campana la que indicava els canvis de torn, a les dècades centrals del segle XX, ho va fer la sirena. Al principi, els treballadors canviaven de torn cada quinze dies fins que a mitjan segle XX van aconseguir que a cadascú se li assignés un mateix torn de forma fixa.

Les fàbriques de Gallifa van organitzar el seu treball a partir d'un sistema de torns. Inicialment la jornada constava de dos torns: el de matí (de 5 a 15h) i el de tarda (de 15 a 1h), ja que fins al 1919 les jornades eren de deu hores. A partir de 1920 les jornades van passar a ser de vuit hores i el torn del matí s'iniciava a les 5 fins a 13.30h, i el de la tarda acabava a les 22h. No va ser fins a la dècada de 1970 que es va establir el torn de nit.

Campana

Durant molts anys va penjar del sostre de la sala de contínues de Filatures Marquet i servia per "marcar" els moments de descans. Originàriament "marcava" els torns.

Procedència: Donació Joaquim Darnés
(col·lecció Museu del Ter)

l'habitatge

Les fàbriques de Gallifa també disposaven d'un total de set habitatges destinats a alts càrrecs i a les seves famílies. Durant molts anys qui va ocupar aquests espais van ser: el director, el manyà i l'encarregat d'Hilaturas Voltrega; l'escrivent, l'encarregat i el major-dom d'Hilaturas Marquet, i la portera.

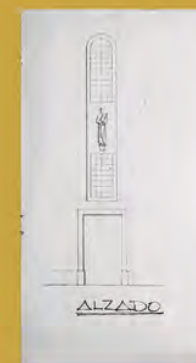
La necessitat de mà d'obra, coincidint amb un moment d'expansió de les fàbriques, va comportar la construcció, l'any 1949, de tres blocs que formarien l'anomenat Grup Sant Salvador. Un conjunt de 18 habitatges destinats exclusivament als treballadors de Gallifa, que pagaven un lloguer de 75 pessetes al mes.

A diferència de la majoria de colònies, el conjunt d'habitatges destinats als obrers no es situava al costat de la fàbrica, sinó al nucli de Sant Hipòlit. Així doncs, no es complia un dels grans objectius de les colònies: aïllar els obrers de la resta de la població. I tampoc disposava dels altres serveis típics (església, cafè, economat, escola, etc.). Es quedava així a mig camí entre una fàbrica i una colònia industrial.

El Grup Sant Salvador va significar una estratègia per resoldre el problema de la manca d'habitatges del municipi i una forma d'oferir un atractiu a tots aquells obrers que cercaven feina i casa. És per aquest motiu que la majoria de residents al Grup eren nouvinguts nascuts fora de Catalunya, principalment d'Andalusia.

Plànols dels blocs d'habitatges del Grup Sant Salvador. A la dreta, el croquis de l'estàtua dedicada a Sant Salvador i que es va col·locar en el bloc central. Arxiu Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà.

Bagul. Caixa de fusta utilitzada per a guardar-hi roba. Finals del segle XIX. Procedència: Col·lecció Museu del Ter

l'energia

La força del riu va ser una de les raons de la localització de les fàbriques a les ribes del Ter. Gallifa utilitzava un canal d'1,5 km que comença amb la resclosa de Cal Guarda. Arribava a la turbina de la fàbrica Nova i seguia cap a la turbina de la fàbrica Vella, on acabava. La força de l'aigua activava la turbina i l'energia que aquesta produïa es distribuïa per tota la fàbrica a través d'un sistema d'embarrats que arribava fins a cada una de les màquines. Tot i això, el riu no sempre garantia la força hidràulica i és que les sequeres i les glaçades podien fer parar l'activitat.

És per aquest motiu que moltes indústries disposaven d'una energia alternativa, com ho era el carbó i la corresponent màquina de vapor, que s'engegaven quan al Ter no hi baixava aigua. Aquest no va ser el cas de les fàbriques de Gallifa, absència que implicava haver d'interrompre el procés de producció durant unes hores o dies.

Aquesta mancança explica per què, a diferència d'altres filatures osonenques, entre els equipaments de Gallifa no hi havia un dels elements més emblemàtics de la industrialització: la xemeneia. Tot plegat, no només suma peculiaritats a les fàbriques de Gallifa, sinó que demostra que l'energia no va ser l'únic motiu per a la instal·lació de fàbriques a la vora del Ter. I és que a la muntanya els salaris eren molt més baixos, i la mà d'obra molt més dòcil.

Taulell de manyà

Totes les fàbriques tenien els seus manyans i mecànics. Personal tècnic que s'ocupava de la maquinària.

Procedència: Fàbriques de Gallifa
(col·lecció Museu del Ter)

Líquid de corretges

De la marca F.A.R.C. Les corretges sovint s'havien d'untar per tal d'evitar que es ressequessin.

Procedència: Fàbriques de Gallifa
(col·lecció Museu del Ter)

treball femení

Quan les fàbriques es van instal·lar a la vora del Ter, a mitjan segle XIX, la mà d'obra estava molt repartida: meitat homes, meitat dones. Però amb la introducció de millores a la maquinària, les dones van esdevenir majoria. El 1910, dels prop de 9.000 treballadors tèxtils que hi havia a la conca del Ter, 6.500 eren dones, és a dir, més d'un 70%.

Les causes d'aquesta feminització de la mà d'obra eren múltiples, però es poden resumir en dues característiques molt importants: eren més barates i més dòcils. Així doncs, les filatures estaven plenes de dones, que ocupaven la majoria de seccions, però mai cap càrrec de responsabilitat. De moment, no disposem de xifres exactes del nombre de treballadores a Gallifa, però sí que sabem que treballaven als aspis, a les metxeres, als cabdellers (ovilleros) i als manuars. El batan i les cardes sempre van quedar en mans dels homes, igual que totes les tasques de manyà i de direcció.

Curiosament, a Gallifa la secció de les contínues va estar ocupada per homes fins als anys cinquanta del segle XX, moment en què van començar a incorporar-s'hi dones. En aquest sentit, es tracta d'un cas força peculiar, ja que les contínues eren màquines que majoritàriament funcionaven amb mà d'obra femenina. La dona no només havia de carregar amb aquesta discriminació dins la fàbrica, sinó que en tornar a casa havia de fer front a les tasques domèstiques que representaven una segona jornada laboral. I és que les dones, sempre sota la bata, van ser la cara oblidada de la fàbrica.

Caixa de filatura. Procedència: Fàbrica La Blava (col·lecció Museu del Ter)

Màquina de nuar

De la marca Fishemans. Molt utilitzada a la secció de "coneres". Primer quart del segle XX.

Procedència: Donació Antoni Sellarès (col·lecció Museu del Ter)

Aspi

Màquina utilitzada en la part final del procés de filatura. Servia per distribuir el fil en troques o madexes. Finals del segle XIX.

Procedència: Col·lecció Museu del Ter

records i vivències

La rigidesa de la fàbrica quedava contraposada per les estones de l'esmorzar o del sopar. Aquests breus espais de temps suposaven moments de descans i de relació amb els companys. Durant molts anys els treballadors i treballadores de la primera planta sortien a menjar a fora la fàbrica. Era allà on es cultivaven les relacions més humanes, on es xerrava i es jugava, i fins i tot algunes dones recorden travessar el riu per anar a collir fruita a Espadamala.

És precisament per aquest caràcter distès d'aquestes estones que moltes de les fotografies que es conserven dels treballadors de la fàbrica corresponen als moments dels àpats. Més endavant es va construir un menjador a la "fàbrica Nova" i a partir de llavors tota aquesta activitat es va concentrar allà.

Els vincles entre els treballadors sovint anaven més enllà del treball i per això molts recorden les festes i bromes que es feien quan es jubilaven. D'altres encara expliquen com allà a la fàbrica, entre màquines i fils, es van enamorar. Tot plegat, moments i records que perduren entre les runes de la fàbrica.

Caixes de filatura de plàstic. Procedència: Fàbriques de Gallifa

Bata

A partir de la dècada de 1960 es van començar a utilitzar les bates. Durant uns anys es va convertir en "tradició" pintar-les i decorar-les l'últim dia de feina. És el cas d'aquesta bata de la Pilar Hidalgo, que es va jubilar l'any 1990 després de treballar 43 anys a les contínues de Gallifa.

Procedència: Cessió de Pilar Hidalgo

«No era la fàbrica de Gallifa sinó les fàbriques de Gallifa perquè n'hi havia dues: la Nova i la Vella»

«Ningú volia perdre la fàbrica perquè suposava el pa de cada dia. Semblava que seria impossible que ens en sortíssim, però al final tots hem anat tirant»

«Hi havia treballadors que un cop fetes les vuit hores anaven a fer mig jornal més a un altre lloc per poder guanyar una mica més»

«Hi havia treballadors que un cop fetes les vuit hores anaven a fer mig jornal més a un altre lloc per poder guanyar una mica més»

«Vaig arribar abans d'hora perquè feiem un fil de polièster que feia una mena de borra que se'm ficava als pulmons i m'afogava»

«La primera setmana que vam començar a treballar a mi i a les meves germanes ens van donar 50 ptes. i als meus germans, pel fet de ser homes, els van donar 75 ptes. i feiem la mateixa feina»

«A la fàbrica hi feia molt fred i als aspis encara més perquè feien molt vent. Per això, moltes vegades a l'hora d'esmorzar ens posàvem tots al voltant d'una estufa de carbó»

«Cuando en el río no bajaba agua, como no podíamos trabajar y limpiábamos y cuando terminábamos nos sentábamos al lado de la estufa y nos contábamos chistes, nos reíamos y nos enseñábamos fotos»

«Jo m'havia passat nits a set graus sota zero traient clapes de glaç del canal amb un rampí perquè si no es parava la fàbrica. Aquest era el gran problema de Gallifa»

«El Grup Sant Salvador fue un gran qué porque cuando nosotros llegamos no había ni una casa ni una habitación libre porque todo estaba ocupado. Hasta en los garages había cerdos»

Frases extretes de les entrevistes realitzades a testimonis. A l'exposició, les frases estaven damunt de bóts i ordenades per les diferents temàtiques presentades amb anterioritat.

Postal de les fàbriques de Gallifa on es pot veure la façana posterior i el canal d'aigua. Principis del segle XX. Procedència: Joan Casas.

Canal i façana posterior de la fàbrica Nova. Principis del segle XX. Procedència Joan Casas.

Façana posterior de les fàbriques de Gallifa. Principis del segle XX. Procedència Museu del Ter.

Grup de treballadors i treballadores de Gallifa on, a més d'homes i dones, també apareixen nens i nenes, cosa que evidencia que hi havia treball infantil a les fàbriques de l'època. Principis del segle XX. Procedència Museu del Ter.

Exteriors de les fàbriques de Gallifa. Dècada de 1950. Autor: Josep Maria Musachs.
Procedència: Família Musachs

Concentració de treballadors i treballadores de Gallifa durant el procés de tancament de les fàbriques.
Any 1995. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Membres de la família Marsal (propietaris de les fàbriques de Gallifa) saludant antics treballadors jubilats en un acte de recepció. Dècada de 1970. Autor: Diego García.

Dos treballadors de Gallifa traient tela de cotó d'un batan durant el procés de preparació del fil.
Dècada de 1970 Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Araceli Liévana a les contínues de Gallifa. Vesteix amb la seva roba i un davantal, ja que les bates no van arribar fins a la dècada de 1960. Any 1955 aprox. Autor: Diego García.
Procedència: Araceli Liévana.

Dos ovilleros antics (esquerra) i un de modern de la marca «Slaford» (dreta). Dècada de 1980.
Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Treballadores de Gallifa al menjador de la fàbrica Nova durant l'estona de descans. Dècades de 1970-1980. Autor: Diego García.

Treballadores de la secció dels cabdellers (ovilleros) de la fàbrica Vella mostrant les bitlles de fil. Dècada de 1980. Procedència: Anna Batlló.

Mecànics de Gallifa davant d'una carda de la fàbrica Nova. Dècada de 1980. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Grup de treballadores fent un descans per esmorzar. Es troben a unes escales properes a la fàbrica, que les anomenaven "el menjador d'estiu". Any 1955 aprox. Autor: Diego García. Procedència: Araceli Liévana.

Turbina hidroelèctrica de la fàbrica Nova. Dècada de 1990. Procedència: Joaquim Darnés.

Tram final del canal d'aigua de les fàbriques de Gallifa en el seu pas pel costat de la casa de Cal Manco. Dècades de 1970-1980. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Dos mecànics de Gallifa al costat del bagant de la resclosa del canal de les fàbriques de Gallifa. Dècada de 1980. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Sala de cardes de la fàbrica Nova on s'aprecia el sistema de corretges i embarrats que transmetia l'energia produïda per la turbina cap a les màquines. Dècada de 1990. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Edifici central dels tres blocs de pisos que configuraven el Grup Sant Salvador. L'edifici va ser construït l'any 1953 i es va culminar amb la col·locació d'una estàtua de sant Salvador.
Any 2014 Autor: Javi Funes.

Grup de treballadores de Gallifa a l'exterior de les fàbriques. Any 1930 aprox.
Procedència: Ramona Vila.

Dolores Camps als "ovilleros" de Gallifa. Any 1959 aprox. Autor: Diego García.
Procedència: Pepita Codina.

Dones treballant a la secció dels aspis de la fàbrica Nova. Dècada de 1940. Procedència: Mercè Sala.

Treballadora de la fàbrica Vella col·locant dins de caixes els cons buits que sortien dels cabdellers (ovilleros). Dècada de 1990. Procedència: Mercè Soler.

Treballadora de la fàbrica Nova posant la metxa dins d'un manual de filar. Dècada de 1980. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Mecànics de la fàbrica Nova desmuntant un batan. Dècada de 1980.
Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Batan de Gallifa funcionant a gran velocitat. Segona meitat del segle XX.
Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Caixa per on es carregava el cotó per al batan. A la imatge es pot apreciar la quantitat de borra que hi havia a les fàbriques tèxtils. Segona meitat del segle XX.

Mecànics de la fàbrica Nova escurçant, gràcies a un tensor, la corretja de transmissió de la turбина. A la part dreta de la fotografia es pot distingir la imatge parcial de la turбина. Dècada de 1980.
Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Aspirador de borra de la secció dels cabdellers (ovilleros) de la fàbrica Vella. A la imatge també es pot veure el terra cobert de cartrons per no relliscar amb la cera que desprenia el fil.
Dècada de 1990. Procedència: Mercè Soler.

Treballadores de les contínues de la fàbrica de Gallifa. Any 1955 aprox.
Procedència: Ramona Vila.

Pilar Hidalgo, treballadora de Gallifa, en el seu últim dia de feina abans de jubilar-se. Era costum a les fàbriques tèxtils pintar i estripar la bata de les treballadores que es jubilaven. Any 1994. Procedència: Pilar Hidalgo.

Grup de treballadors celebrant alguna cosa al taller de la fàbrica Nova juntament amb el gerent i sub-director de la fàbrica. Dècada 1970. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

El fuster i un obrer de la fàbrica Nova posant davant la càmera a la sala de batans. Dècada de 1970-1980. Autor: Josep Maria Musachs. Procedència: Família Musachs.

Treballadores del despatx tècnic (on es feien les proves del fil) de la fàbrica Hilaturas Voltregà celebrant el comiat d'una companya. Dècada 1980. Procedència: Anna Batlló.

Fotografia d'una excursió que feren el director, encarregats, manyans i oficials de la fàbrica Vella. Dècada 1970. Procedència: Anna Batlló.

Veïns del Grup Sant Salvador als patis de darrere. Dècada de 1950.
Procedència: Josep Lluís Ramirez.

A l'exposició, les fotografies penjaven de les parets i anaven ordenades seguint el recorregut temàtic de l'exposició.

Una porta, recuperada entre les runes de Gallifa, servia "d'entrada" a l'exposició. A la part davantera (esquerra) hi havia la presentació, mentre que a la part del darrera (dreta), hi havia la presentació de l'audiovisual "Gallifa al descobert", que es projectava en una sala adjunta a la sala d'exposicions.

Fotos de la inauguració celebrada el divendres 12 de febrer de 2016. Sala de plens de l'ajuntament de Les Masies de Voltregà.

Cartell i flyers de l'exposició

EXPOSICIÓ: UNA HISTÒRIA A LA INTEMPÈRIE, LES FÀBRQUES DE GALLIFA

L'enderroc de bona part de les fàbriques de Gallifa ha suposat la pràctica desaparició d'un dels conjunts industrials més importants del Voltreganès. Amb aquesta exposició es vol recuperar la història centenària d'aquest espai ara abandonat, i que en bona part va marcar el ritme de la vida dels nostres pobles i la seva gent.

INAUGURACIÓ: DIVENDRES 12 DE FEBRER A LES 20h

Lloc: Sala d'exposicions de l'ajuntament de Les Masies de Voltregà
Dates: Del 12 de febrer al 30 de maig del 2016
Horari: Dilluns a divendres, de 10 a 14h. Tardes: Dilluns i dijous de 16.30 a 19h

EXPOSICIÓ: UNA HISTÒRIA A LA INTEMPÈRIE, LES FÀBRQUES DE GALLIFA

L'enderroc de bona part de les fàbriques de Gallifa ha suposat la pràctica desaparició d'un dels conjunts industrials més importants del Voltreganès. Amb aquesta exposició es vol recuperar la història centenària d'aquest espai ara abandonat, i que en bona part va marcar el ritme de la vida dels nostres pobles i la seva gent.

INAUGURACIÓ: DIVENDRES 12 DE FEBRER A LES 20h

Lloc: Sala d'exposicions de l'ajuntament de Les Masies de Voltregà
Dates: Del 12 de febrer al 30 de maig del 2016
Horari: Dilluns a divendres, de 10 a 14h. Tardes: Dilluns i dijous de 16.30 a 19h